

«ХАЛЫҚТЫҢ ӨМІР СҮРУ САПАСЫ МЕН ҰЛТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДЕГІ МЕМЛЕКЕТТІК АУДИТ »

Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның баяндамалар жинағы

Сборник докладов международной научнопрактической конференции «ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АУДИТ В ОБЕСПЕЧЕНИИ ВЫСОКОГО КАЧЕСТВА ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ И НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ»

Collection of reports of the international scientific and practical conference «STATE AUDIT IN ENSURING THE HIGH QUALITY OF LIFE OF THE POPULATION AND NATIONAL SECURITY»

ACTAHA 2025

УДК 657.6 ББК 65.052 С23

С Сборник докладов международной научно- практической конференции «Государственный аудит в обеспечении высокого качества жизни населения и национальной безопасности » = Collection of reports of the international scientific and practical conference «State audit in ensuring the high quality of life of the population and national security» = «Халықтың өмір сүру сапасы мен ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі мемлекеттік аудит» Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның баяндамалар жинағы. – Астана: - 359 б.

ISBN 978-601-385-061-0

Жинаққа мемлекеттік аудит органдары қызметкерлерінің, ғылыми қызметкерлердің, ғалым-экономистердің, қаржы саласы және мемлекеттік аудит мамандарының, профессор-оқытушылар құрамының және білім алушылардың халық өмірінің жоғары сапасын және ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі мемлекеттік аудиттің өзекті мәселелері бойынша баяндамалары кірді

The collection includes reports of employees of state audit bodies, researchers, economists, specialists in the financial sector and state audit, faculty and students on topical issues of state audit in ensuring a high quality of life of the population and national security

В сборник вошли доклады работников органов государственного аудита, научных работников, ученых-экономистов, специалистов финансовой сферы и государственного аудита, профессорско-преподовательского состава и обучающихся по актуальным вопросам государственного аудита в обеспечении высокого качества жизни населения и национальной безопасности

ISBN 978-601-385-061-0

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2025

СОДЕРЖАНИЕ

качества жизни населения и экономической безопасности 6 Базарбай А.Б. , Обдікадыр А.Е. Міндетті аудит объектілеріндегі аудиттің окономикага әсері 1 Байбозин Ж.Е. Қазақстан Республикасының экологиялық аудит жүйесінің қазіргі жагдайын талдау 11 Биляшева Н.С. Совершенствование систем управления рисками в государственном аудите: проблемы и перспективы 16 Билямет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане 22 Жанабаева Т.М. Енбек және жұмыспен камту саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері 31 Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития 36 Мэмшетов С.Ж. Агроверкәсінтік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті 36 Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талгаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін багалау 57 Тахтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының коғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Катысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в новышении эффективности государственного управления 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Амеция 2. Современные аспекты развития государственно
Вайбозин Ж.Е. Қазақстан Республикасының экологиялық аудит жүйесінің казіргі жағдайын талдау 11 16 16 16 17 17 17 18 18 18 19 19 19 19 19
Байбозин Ж.Е. Казакстан Республикасының экологиялық аудит жүйесінің казіргі жағдайын талдау Биляшева Н.С. Совершенствование систем управления рисками в государственном аудите: проблемы и перспективы Бияхмет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен камту саласындағы мемлекеттік саясаттың гиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазакстан азаматтарының коғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в новышении эффективности государственного управления Алудита В новышении эффективности государственного управления Алудита В новышении эффективности государственного управления Алудита В новышении эффективности государственного управления Ажедия А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её ба эффективности Акудит нэтим кономика ва кономика ва кономика ва
Виляшева Н.С. Совершенствование систем управления рисками в государственном аудите: проблемы и перспективы Бияхмет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане: Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен камту саласындағы мемлекеттік саясаттың тимділігіне жүргізілген аудит нәтижелері Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіттік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тимділік аудиті Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of 74 environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Биляшева Н.С. Совершенствование систем управления рисками в государственном аудите: проблемы и перспективы 16 Бияхмет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане 22 Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен камту саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері 25 Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития 31 Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті 36 Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау 50 Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының коғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления 63 Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 63 Акмедия А. М. Аузақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембнева Л.М. Foreign experience of госуслері <td< td=""></td<>
государственном аудите: проблемы и перспективы Бияхмет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен қамту саласындағы мемлекеттік саясаттың 25 тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития Мәмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын 36 пайдаланудың тиімділік аудиті Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы бе Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of еnvironmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Бияхмет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане 22 Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен қамту саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері 25 Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития 31 Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті 36 Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау 50 Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в новышении эффективности государственного управления 63 Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 63 Акмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: </td
финансирования транспортной отрасли в казахстане 25 Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен қамту саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері 25 Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития 31 Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті 36 Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау 50 Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в новышении эффективности государственного управления 63 Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 63 Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of еnvironmentally огіепted state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анстова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен қамту саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері 25 Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития 31 Мәмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті 36 Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау 50 Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления 63 Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 63 Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембнева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития Мәмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің элеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития 31 Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті 36 Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау 50 Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления 63 Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 64 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
казахстане: проблемы и перспективы развития Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of ген епчігоптептаlly огіепted state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі:
Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті 36 Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау 50 Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления 63 Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 66 Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of епчігоптепацу огіепtеd state audit 80 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анстова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
пайдаланудың тиімділік аудиті 42 Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау 50 Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления 63 Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 64 Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of епvігоптепацу огіентеd state audit 80 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анстова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау 50 Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления 63 Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 64 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of епvironmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of еnvironmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её 63 эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of 74 environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её 63 эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of 74 environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 63 Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 63 Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 63 Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
еnvironmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
мемлекеттік аудиттің тиімділігіне әсері
Әлімбек Ә.Ғ. Оценка государственной инвестиционной политики Республики 90
Казахстан на соответствие стратегическим документам планирования
Еспаев Е.М. Вопросы развития экологического аудита 98
Жумагалиев Е.Т. Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласындағы тиімділік 102
аудиті және инфрақұрылымды жаңғыртуға бюджет қаражатын пайдалану
Капан Н.М. Цифровизация государственного аудита в агропромышленном 104
комплексе: вызовы и перспективы
Кұсан Н.А. Государственный аудит в повышении эффективности управления 110 государственным долгом на местном уровне: казахстанский опыт

Наурыз Д.А. Мемлекеттік аудит пен қаржылық бақылауды жетілдіру: шетелдік	117
және отандық тәжірибе	
Нурмагамбетова А.С. Сыртқы мемлекеттік аудиттің ашықтығын арттырудағы	122
тәуекелдерді басқару жүйесінің рөлі	
Ондасын А.Е. Цифровизация государственного аудита: современные подходы и	130
перспективы	
Омірзақ.М.Е., Олжабаева.А.М. "Қазатомөнеркәсіп" ұак "ақ қызметіндегі қателер	140
мен жосықсыз әрекеттер: аудиторлық тәуекелдерді және бақылау шараларын талдау	110
Сакенова Г.Б. Рассмотрение международного опыта аудита эффективности	146
реализации политики социального обеспечения в сфере продуктивной занятости	140
Казахстана	
	152
Сембиев А.Н. Международный опыт развития социального аудита Серікова А. Р. Энергетика саласындағы тиімділік аудиті	154
Сапархан Д.Б Қазақстан республикасының басқару жүйесіндегі мемлекеттік	160
аудиттің рөлі	1.60
Сейфуллин О.Т. Развитие национальной системы сертификации государственных	168
аудиторов как фактор повышения качества государственного аудита	
Секция 3. Актуальные проблемы экономики в обеспечении национальной	
безопасности	151
Анапия Н. Ж. Передача субъектов квазигосударственного сектора в конкурентную	174
среду как инструмент снижения доли участия государства в экономике	
Бақытжанова С. Б. Ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі мемлекеттік	178
қаржылық бақылаудың рөлі	
Есенбек Ч.Н. Влияные уровня финансирования науки на конкуретоспособность	181
национальной экономики	
Жаксылык С. Е. Жилищно-накопительная система: зарубежный опыт и практика	188
внедрения в Казахстане	
Жасұланова А. Б. Қазақстандағы сыбайлас жемқорлыққа және мақсатсыз	195
шығындарға қарсы күрестегі мемлекеттік аудиттің рөлі	
Жетпісова А.Е. Бухгалтерлік есепте әділ құнды қолдану: мәселелер мен	202
мүмкіндіктер	
Касенова А.К. Удаленный аудит: технологические вызовы и решения	208
Комекбаев Е. Е. Ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі экономиканың өзекті	212
мәселелері	
Мишкель И. А. Влияние киберугроз на экономическую стабильность и	219
национальную безопасность	
Танатова А. Қазақстан экономикасындағы ішкі аудитті қамтамасыз етудің өзекті	225
мәселелері	
Темирбек А. Т. Оценка влияния бухгалтерских ошибок на достоверность	233
финансовой отчетности	
Бекболсынова А.С. Стратегия налогового администрирования Республики	239
Казахстан в условиях турбулентности экономики	
* ***	
Секция 4. Современные тенденции развития государственного аудита, учета и финансового менеджмента в странах Европейского союза	
	245
Бекбосынова Л.Ж. Жабдықтаушылармен есеп айырысу есебі және ішкі	443
бақылаудың негізгі теориясы	252
Ерниязова А.Р., Қаратаева Н.О., Боган А.А Цифравизация государственного	252
аудит в странах ЕС: Как технологии помогают проверять финансы	

Губарь С.А. Организация аудиторской деятельности в Республике Беларусь	Ì
	259
Жахметова А.К., Шахарова А.Е. Мемлекеттік сатып алуды камералдық бақылаудың шетелдік тәжірибесі	264
Zhartybek D.B. From E-Salyq business to SAF-T: A Towards international Tax	271
accounting standards	2/1
Каримова А.Х. Современное состояние учета расчетов с бюджетом в Казахстане	280
Оразбай М.А. Система внутреннего аудита в управлении рисками мошенничества в	284
государственных органах	ı
Оралбай А.М. Нормативно-правовое регулирование бухгалтерского учета и аудита	289
амортизационной политики	l
Омірзак М.Е. Трансформация аудита под влияние искусственного интеллекта	297
Серикова М.А., Сембиева Л.М., Бектемир Х. Европейский опыт в формировании	305
экологоориентированной модели государственного аудита	303
	309
Башу З.Р., Буртебаева А.А., Оралова А	309
Улучшение механизмов государственного аудита для оценки качества и управления	l
природными ресурсами: опыт европейского союза	214
Сутбай А.К. Проблемы и перспективы реализации учетной и контрольной функций	314
в современных экономических системах	
Усеев С.Ж Современные подходы к аудиту и консалтингу в строительстве: анализ	320
практик стран ЕС	
Тасболатов А.Е. Стратегический аудит эффективности бюджетных средств в	324
автодорожной отрасли Республики Казахстан	I
Машаева А.Ж., Жупышева А.О Стратегический аудит обеспечения водной	337
безопасности в Республике Казахстан	Ì
Мухамедьярова Л.Р. Государственный аудит как инструмент контроля и	346
повышения эффективности управления внебюджетными фондами	l
Сембиева Л.М., Саденова Г.С. Ключевые аспекты аудита в сфере спорта	355
Улыбышев Д.Н. Жайлауов Е.Б. Бектлеева Д.Е. Совершенствование	349
методологии оценки эффективности использования национальных ресурсов	J 17
С.В.Биякин Учет лизинга в соответствии с IFRS 16 в казахстанской компании: опыт и практические аспекты	358
Алтынбек Т., Темірлан Т.Қонақ үй табыстылығын басқарудағы түнгі аудиттің	364
релі	l
Жұман Ғ.С. Современные подходы к учету доходов в малом и среднем бизнесе	367
	1
Шахарова А.Е. Концепция оценки влияния эффективного использования	372
национальных ресурсов на качество жизни населения и национальную	
безопасность казахстана	ı
TOTAL TOTAL AND	1
Ирисбекова М.Н.Актуальные вопросы экономической безопасности региона	375
2-p-2-0-2-32-a 1.112-2 Int j wildliste Bollpools okollosini lookon oosollaenootii pernona	1
	i

Қаржылық манипуляция ҚР Қылмыстық кодексінің 218-бабына сәйкес қылмыстық құқық бұзушылық болып табылады. ХАС 250 есептіліктегі сәйкессіздіктерді талдауды және бұзушылықтардың құқықтық салдарын бағалауды талап етеді.

Аудиторлық ұстанымдар:

- Жариялау алдындағы есептілік түзетулерін егжей-тегжейлі тексеру;
- Бухгалтерлік жазбаларды манипуляцияларға қатысты сараптау;
- Қаржылық есептілікте сәйкессіздіктер анықталған жағдайда, тиісті түзетулер енгізу қажеттілігін қарастыру.

«Қазатомөнеркәсіп» ҰАК АҚ қызметіндегі аудиторлық тәуекелдерді басқару үшін келесі шараларды күшейту қажет:

- Аффилиирленген мәмілелердің ашықтығын қамтамасыз ету;
- Қаржылық есептіліктің бұрмалануын болдырмау үшін ішкі бақылау жүйесін жетілдіру;
- Жария компания ретінде есептілікті халықаралық стандарттарға (ISA, IFRS) сәйкес жүргізу.

Тиімді аудит пен қатаң қаржылық қадағалау жүйесі компаниядағы жосықсыз әрекеттердің алдын алып, қаржылық тұрақтылық пен ашықтықты қамтамасыз етеді. Бұл шаралар корпоративтік басқару деңгейін көтеруге, тәуекелдерді азайтуға және инвесторлар мен мүдделі тараптардың сенімін нығайтуға ықпал етеді. Аудиторлық есепті дайындау барысында халықаралық аудит стандарттары мен Қазақстан Республикасының заңнамасына толық сәйкестікті сақтау компанияның ұзақ мерзімді дамуы мен тұрақтылығын қамтамасыз етудің маңызды факторы болып табылады.

Пайдаланылған әдебиеттер:

- 1) https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z980000304
- 2) https://www.gov.kz/memleket/entities/minfin/documents/details/605125
- 3) <u>https://www.kazatomprom.kz/kz/media/view/finansovie_rezultati_ao_na_k_kazatomprom_za_2023_god</u>
 - 4) https://forbes.kz/news/newsid_245931
 - 5) <u>https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1400000235</u>

РАССМОТРЕНИЕ МЕЖДУНАРОДНОГО ОПЫТА АУДИТА ЭФФЕКТИВНОСТИ РЕАЛИЗАЦИИ ПОЛИТИКИ СОЦИАЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ В СФЕРЕ ПРОДУКТИВНОЙ ЗАНЯТОСТИ КАЗАХСТАНА

Сакенова Г.Б.

Магистрант 1 курса ОП «Государственный аудит» Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, г. Астана, Республика Казахстан

E-mail: sakenovaggg0123@mail.ru

Аннотация. Бұл мақалада Қазақстандағы өнімді жұмыспен қамту саласындағы әлеуметтік қамтамасыз ету саясатын іске асыру тиімділігін

аудиттеудің халықаралық тәжірибесі қарастырылады. Әлемдік тәжірибені зерделеу арқылы Қазақстанда әлеуметтік бағдарламалардың тиімділігін бағалау жүйесін жетілдірудің өзектілігі атап өтіледі. АҚШ, Ұлыбритания және Германия елдерінің тәжірибелері мысалға алынып, олардың тиімді аудит жүргізу тәсілдері сипатталады. Қазақстандағы неформалды жұмыспен қамту деңгейі, оның аймақтық және жас құрылымындағы ерекшеліктері көрсетіліп, цифрлық аудит пен мониторинг жүйесінің жеткіліксіз дамуы мәселесі көтерілген. Мақалада Қазақстан үшін тиімді аудит жүйесін құруда халықаралық әдістерді пайдалану қажеттігі негізделеді. Сондай-ақ, әлеуметтік саясаттың тиімділігін арттыру үшін цифрлық технологияларды енгізу, қаржылық ашықтықты күшейту және тәуелсіз бақылау органдарын құру ұсынылады. Мақала әлеуметтік саясатты жетілдіру саласындағы зерттеулерге арналған және еңбек нарығының дамуына әсер ететін факторларды қарастыруға арналған.

Түйінді сөздер: тиімділік аудиті, әлеуметтік саясат, өнімді жұмыспен қамту, бейресми жұмыспен қамту, аудитті цифрландыру, жұмыспен қамтуды мониторингілеу, бюджет қаражаттары, халықаралық тәжірибе, көрсеткіштер жүйесі, еңбек нарығы.

Аннотация. В статье рассматривается международный опыт аудита эффективности реализации политики социального обеспечения в сфере продуктивной занятости в Казахстане. Особое внимание уделяется изучению практик США, Великобритании и Германии В области операционного и результативного аудита социальных программ. Анализируются ключевые вызовы Казахстана: высокий уровень неформальной занятости, региональные различия, недостаточная цифровизация систем мониторинга и оценки. В статье подчеркивается важность внедрения современных цифровых инструментов, повышения прозрачности финансовых потоков и создания независимых аудиторских органов. Также предлагаются пути повышения эффективности политики занятости через использование международного опыта и адаптацию лучших практик к казахстанским реалиям. Материал может быть полезен специалистам в области государственного аудита, социальной политики и трудовых отношений, а также исследователям, изучающим тенденции рынка труда и занятости населения.

Ключевые слова: аудит эффективности, социальная политика, продуктивная занятость, неформальная занятость, цифровизация аудита, мониторинг занятости, бюджетные средства, международный опыт, система индикаторов, рынок труда.

Annotation. The article examines international experience in auditing the effectiveness of social security policy implementation in the field of productive employment in Kazakhstan. Special attention is given to the practices of the United States, the United Kingdom, and Germany in conducting financial, operational, and result-based audits of social programs. The author analyzes key challenges faced by Kazakhstan, including the high level of informal employment, regional disparities, and insufficient digitalization of monitoring and evaluation systems. The article emphasizes the need to introduce modern digital tools, strengthen financial transparency, and establish independent audit bodies. Recommendations are proposed

to enhance the effectiveness of employment policy by applying international experience and adapting best practices to local conditions. This work will be useful for professionals in the field of public audit, social policy, and labor relations, as well as for researchers studying labor market trends and employment dynamics.

Keywords: efficiency audit, social policy, productive employment, informal employment, audit digitalization, employment monitoring, budgetary funds, international experience, indicator system, labor market.

Введение

Аудит эффективности реализации политики социального обеспечения играет ключевую роль в обеспечении справедливости и устойчивости программ условиях Казахстана, где реформирование обеспечения продолжается, важно учитывать международный опыт, чтобы улучшить механизмы контроля и мониторинга занятости. Аудит эффективности социальной политики направлен на выявление слабых мест в реализации программ занятости, оценку эффективности использования бюджетных средств и разработку рекомендаций по их совершенствованию. В современных условиях социальная не только обеспечивать защита должна малообеспеченным слоям населения, но и способствовать их интеграции в рынок труда.

В Казахстане программы продуктивной занятости, такие как «Еңбек», направлены развитие профессиональных навыков поддержку самозанятости, однако их реализация требует постоянного контроля и Одной проблем корректировки. ИЗ главных остается недостаточная цифровизация аудита, что снижает прозрачность процессов и делает сложным оперативное выявление недостатков.

Использование международного опыта позволяет внедрять передовые методики анализа эффективности социальных программ, включая цифровые инструменты мониторинга и систему результативных показателей. Это важно для обеспечения справедливости и адресности социальной политики, а также для формирования устойчивого рынка труда.

Международный опыт аудита социального обеспечения

Аудит эффективности социальной политики является важным инструментом для оценки результативности государственных программ и рационального использования бюджетных средств. В международной практике существует множество подходов к аудиту социального обеспечения, которые различаются в зависимости от социально-экономической политики страны, уровня цифровизации государственного управления и приоритетов социальной защиты населения.

Международные подходы к аудиту социальной политики в развитых странах проводится в нескольких направлениях:

• Финансовый аудит — анализ соответствия расходования бюджетных средств законодательным нормам.

- Операционный аудит оценка эффективности административных процессов и управления социальными программами.
- Результативный аудит исследование фактических результатов и их соответствия заявленным целям.

В разных странах подходы к аудиту социальной политики могут отличаться, однако в большинстве из них применяются передовые методы анализа данных, цифровизация отчетности и система индикаторов эффективности.

Опыт США

В США одним из ключевых органов, осуществляющих аудит социальной политики, является Government Accountability Office (GAO) — Счетная палата США. GAO проводит комплексные проверки государственных программ социальной защиты и оценивает их результативность.

Ключевые элементы аудита в США:

- Оценка использования бюджетных средств на федеральные программы социальной защиты, включая поддержку безработных.
 - Анализ эффективности программ переподготовки и трудоустройства.
 - Разработка рекомендаций по оптимизации социальной политики.

Например, GAO проводило аудит программы Temporary Assistance for Needy Families (TANF), предназначенной для поддержки малоимущих семей, и выявило недостаточную прозрачность расходования средств и необходимость модернизации подходов к трудоустройству.

Опыт Великобритании

В Великобритании аудит социальной политики осуществляется Национальным аудиторским управлением (National Audit Office, NAO). Особое внимание уделяется не только финансовому контролю, но и оценке воздействия программ социальной поддержки на экономику и рынок труда.

Основные направления аудита в Великобритании:

- Мониторинг системы универсального кредита и социальных выплат.
- Оценка программ поддержки безработных и механизмов стимулирования занятости.
 - Контроль за программами профессиональной подготовки.

Примером может служить аудит Jobcentre Plus, структуры, занимающейся поддержкой трудоустройства. NAO выявило, что часть средств расходуется неэффективно из-за недостаточной персонализации программ помощи.

Опыт Германии

В Германии особое внимание уделяется интеграции социальных программ в рынок труда. Аудит проводится Федеральной счетной палатой Германии (Bundesrechnungshof), которая анализирует эффективность государственных программ занятости.

Основные аспекты аудита в Германии:

• Оценка системы субсидирования рабочих мест и профессиональной подготовки.

- Контроль за реализацией образовательных программ для безработных.
- Анализ влияния социальной политики на занятость и уровень бедности.

Программа Hartz IV, внедренная в Германии, подвергалась аудиту, который выявил ряд проблем, включая недостаточное финансирование образовательных инициатив и необходимость пересмотра критериев получения социальной помощи.

Опыт Казахстана и существующие вызовы

Казахстан стремится внедрять международные практики, однако остаются значительные вызовы. Несмотря на рост государственных программ по обеспечению продуктивной занятости, остаются проблемы с неформальной занятостью, слабой цифровизацией аудита и отсутствием точных индикаторов эффективности.

В период с 2020 по 2023 годы Казахстан предпринял значительные усилия для улучшения системы социального обеспечения и повышения продуктивной занятости населения. Однако, несмотря на внедрение государственных программ, таких как «Еңбек», страна продолжает сталкиваться с рядом существенных вызовов в этой сфере.

Неформальная занятость

Одной из ключевых проблем остается высокая доля неформально занятых граждан. По данным Бюро национальной статистики АСПиР РК, в 2021 году численность неформально занятых составляла 1,2 млн человек, что соответствовало 13,6% от общего числа занятого населения. К 2022 году этот показатель снизился до 12,8%, или 1,15 млн человек, что свидетельствует о незначительном прогрессе в борьбе с неформальной занятостью.

Однако эксперты Федерации профсоюзов РК считают, что официальные данные могут быть занижены. По их оценкам, доля работающих в неформальном секторе может достигать 40–45% от экономически активного населения. Международная организация труда (МОТ) относит Казахстан к странам, где уровень неформальной занятости находится в диапазоне 50–74%.

Региональные различия

Проблема неформальной занятости особенно актуальна в южных регионах страны. В 2022 году почти половина неформально занятых проживала в Алматинской, Туркестанской и Жамбылской областях, где численность таких работников превышала 113 тыс. человек в каждом регионе. Наименьший показатель был зафиксирован в Мангистауской области — 7,8 тыс. человек.

Образовательный уровень и возрастная структура

Интересно отметить, что в 2022 году среди неформально занятых увеличилась доля лиц с высшим и средним профессиональным образованием. Число работников с высшим образованием выросло на 20,2%, а со средним профессиональным — на 7,8%, составив в совокупности 812,9 тыс. человек или 70,6% от общего числа неформально занятых. Кроме того, 37% неформально занятых были в возрасте до 34 лет, а остальные 725,3 тыс. человек — среднего и старшего возраста.

Секторальное распределение

Традиционно большинство неформально занятых работали в сельском хозяйстве. Однако в 2022 году численность таких работников в этой сфере снизилась с 653,7 тыс. до 577,3 тыс. человек. В то же время наблюдался рост неформальной занятости в отраслях, характерных для городов, таких как строительство, промышленность, услуги и транспорт.

Цифровизация аудита и мониторинг занятости

Несмотря на усилия по цифровизации государственных услуг, системы аудита и мониторинга занятости в Казахстане остаются недостаточно развитыми. Отсутствие полнофункциональной системы мониторинга, учитывающей реальные потребности рынка труда, затрудняет эффективную оценку и корректировку программ занятости. В отличие от западных стран, где широко используются цифровые технологии для мониторинга и оценки эффективности социальных программ, в Казахстане эти процессы требуют дальнейшего совершенствования.

Пути совершенствования аудита эффективности

Международная практика аудита социальной политики показывает, что эффективность социальной защиты зависит от прозрачности механизмов контроля, внедрения цифровых инструментов мониторинга и четко определенных индикаторов эффективности.

Для повышения эффективности политики социального обеспечения в сфере продуктивной занятости Казахстану необходимо внедрить следующие механизмы:

- Внедрение цифровых технологий в аудит социальной политики (аналогично США).
- Усиление контроля за социальной поддержкой безработных (по примеру Великобритании).
- Усиление прозрачности финансовых потоков в сфере социальной защиты.
- Создание независимых аудиторских органов для оценки программ занятости (как в Германии).

Использование международного опыта позволит Казахстану повысить эффективность реализации социальной политики и сделать государственную поддержку населения более целевой и результативной.

Заключение

Таким образом, несмотря на определенные достижения в снижении уровня неформальной занятости и реализации программ продуктивной занятости, Казахстан продолжает сталкиваться с серьезными вызовами в сфере социального обеспечения. Для их преодоления необходимо усилить меры по борьбе с неформальной занятостью, улучшить цифровизацию процессов аудита и внедрить системы мониторинга, позволяющие более точно оценивать эффективность реализуемых программ и адаптировать их к потребностям рынка труда.

Опыт развитых стран демонстрирует, что эффективный аудит социальной политики позволяет значительно повысить результативность программ

занятости. Казахстану следует активнее внедрять международные практики, усиливая мониторинг и контроль, что позволит повысить качество социальной защиты и создать условия для продуктивной занятости граждан.

Список литератур:

- 1. https://www.nur.kz/nurfin/economy/2186367-uroven-bezraboticy-vpervye-za-dolgoe-vremya-snizilsya-v-kazahstane/
- 2. https://allinsurance.kz/articles/analytical/20759-dolya-neformalno-zanyatykh-v-kazakhstane-sokratilas-do-12-8?utm_source=chatgpt.com
- 3. https://ranking.kz/digest/dolya-neformalno-zanyatyh-v-ekonomike-kazahstana-sokratilas-do-12-8.html?utm source=chatgpt.com
- 4. https://www.zakon.kz/ekonomika-biznes/6013710-pochti-14-neformalno-zaniatykh-rabotaiut-v-kazakhstane.html
- 5. https://www.zakon.kz/finansy/6468330-bezrabotitsa-v-kazakhstane-tendentsii-2025-goda.html
- 6. https://kapital.kz/finance/132940/kazhdyy-tretiy-kazakhstanets-rabotayet-neformal-no-ili-skryvayet-dokhody.html
- 7. https://tribune.kz/byuro-natsionalnoj-statistiki-opublikovalo-dannye-po-rynku-truda-v-kazahstane-za-2023-god/
 - 8. https://prodengi.kz/post/nazvany-osnovnye-problemy-rynka-truda
- 9. https://ru.sputnik.kz/20230329/skolko-v-kazakhstane-bezrabotnykh---byuro-natsionalnoy-statistiki--33403621.html

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ РАЗВИТИЯ СОЦИАЛЬНОГО АУДИТА

Сембиев А.Н.

студент 1-го курса магистратуры ОП «Государственный аудит» Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, г. Астана, Республика Казахстан

E-mail: aldiyar.sembiyev@gmail.com

Аннотация

Социальный аудит играет важную роль в оценке социальных программ и корпоративной социальной ответственности. В данной статье рассматривается международный опыт развития социального аудита, включая практики Европейского союза, США и развивающихся стран. Анализируются методы, стандарты и законодательные аспекты, влияющие на эффективность социального аудита. Особое внимание уделяется влиянию социального аудита на устойчивое развитие и повышение прозрачности организаций.

Әлеуметтік аудит әлеуметтік бағдарламаларды және корпоративтік әлеуметтік жауапкершілікті бағалауда маңызды рөл атқарады. Бұл мақалада